

hodnocení diplomové práce

Kateřina Šrahůlková

Agresivita a drogová závislost – hledáme souvislost

květen 2005

Pedagogická fakulta University Karlovy v Praze

vedoucí diplomové práce : PhDr. Petr Goldmann

Diplomatka se ve své práci zabývá hledáním souvislosti agresivity a závislosti na návykových látkách. Pokusila se najít styčné body, které by mohly být užitečné psychologům v diagnostické, poradenské i terapeutické praxi. Zabývat se spojitostí agresivity a toxikomanie vedl diplomantku vlastní zájem o práci v K-centru a osobní zkušenost s těmito klienty. Téma agrese a agresivity toxikomanů patří při práci s touto klientelou k nejméně frekventovanějším.

V teoretické části se podrobně zabývá jak problematikou závislosti tak agrese a agresivity. Pro čtenáře je přínosná zejména část, týkající se méně zkoumané problematiky agrese. Autorka přináší srovnání názorů několika autorů: prezentovány jsou teorie biologické, sociální i psychologické z různých teoretických východisek. Pro samotnou práci jsou nejdůležitější informace týkající se agrese a dospívání, vzniku agrese ve vrstevnické skupině a souvislost agresivního chování a toxikomanie.

Výzkumná část byla zaměřena na zjištění možné souvislosti agrese, resp. referovaného agresivního chování a psychodiagnostických metod. Autorka použila vlastního dotazníku, resp. řízeného rozhovoru a psychodiagnostických metod Testu ruky a Testu kresby stromu. Volba metod byla racionální, protože v diagnostické praxi je Test ruky obecně přijímán jako dobrý nástroj pro zjišťování tendencí k agresivnímu chování a Test stromu jako nástroj umožňující základní orientaci v osobnostní struktuře klienta. Další informace získala autorka od 20 vyšetřovaných mladých toxikomanů hospitalizovaných pro svoji závislost v psychiatrické léčebně, někdy i doplněné o poznatky ošetřujícího personálu. Výsledky testového vyšetření zpracovala autorka s pomocí psychologů, kteří mají zkušenost v práci se zadanou metodou.

Z rozhovoru vyplývá, že většina respondentů v době užívání drog u sebe subjektivně vnímala zvýšenou agresivitu. Ta reference byla u některých podpořena i výsledky v Testu ruky a Testu kresby stromu. V diplomové práci nebylo možné specifikovat, zda se agresivita objevila následkem přijaté látky, nebo zda šlo o důsledek abstinenčního syndromu či snahy opatřit si prostředky na drogu.

Obecnějším, ale pro praxi základním zjištěním je vzájemné provázání chování u toxikomanického klienta s nezralou osobnostní strukturou a zhoršeným zvládnutím vnitřní agresivní tenze. Při srovnání diagnostických informací, získaných řízeným rozhovorem a psychologickými testy, se ukazuje, že empatický psychologický rozhovor přináší více relevantních informací, než v podobném časovém objemu realizované testy Test ruky a Test kresby stromu. V případě nedostatku času se tedy jeví klinický rozhovor jako základní a dobře dostačující diagnostická metoda pro zjištění agresivních tendencí u toxikomanických klientů.

Teoretická část je vypracována velmi pečlivě, je zaměřena na popis problematiky závislosti a agrese, resp. agresivity. V literatuře je většina titulů z posledního desetiletí.

Diplomandka zpracovala výzkumnou část práce adekvátně možnostem praxe, v rozsáhlém množství získaných dat se dobře orientovala, vyvodila odpovídající závěry s přiměřenou mírou pravděpodobnosti. Během práce prokázala schopnost pracovat nejen s daty, ale také se zkoumanými toxikomany. Pozitivně se v práci projevilo, že s touto skupinou klientů má již osobní zkušenost.

Diplomová práce je kvalitně zpracovaná a přináší informace přímo využitelné v psychologické psychodiagnostické praxi. Navrhuji hodnotit předloženou diplomovou práci jako výbornou.

10.5.2006

PhDr. Petr Goldmann

